

■ акценти

«Інтелектуальний кордон» – адекватна відповідь сучасним викликам

Про те, які інновації планується запровадити у службі вартових рубежу, розповідає директор Департаменту охорони державного кордону Адміністрації Держприкордонслужби України генерал-майор Анатолій Махнюк.

4-5
стор.

■ народна підтримка

Чуйні серця

У сьогоднішньому номері пропонуємо ознайомитися з активістами Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв (ГДІП) Державного управління справами, котрі активно включилися до волонтерського руху і стали акумулювати допомогу від усіх бажаючих та передавати її тим, хто потребує цього найбільше.

7
стор.

ПРО ЖИТТЯ ДЕРЖАВНОГО РУБЕЖУ
компетентно,
яскраво,
цікаво всім

читайте у газеті «Прикордонник України» та журналі «Кордон», передплата на які не закінчується ніколи

Передплатний індекс:
газети – 61023, журналу – 48736

Прикордонник України

№ 42 (5536) ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ
11 ЛИСТОПАДА 2016 РОКУ ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Фото Валерія Олійника

ДОЗОР – кошмарний сон наркомафії

6
стор.

■ кордон за тиждень

Встановленим порядком оформлено **1,488 млн** осіб та **339 тис.** транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **245** осіб, зокрема, **20** незаконних мігрантів

Вилучено **10** одиниць зброї

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **2,55 млн** гривень

коротко про головне

ІД-паспорти: вартість послуги і термін виконання

Кабінет Міністрів України затвердив вартість деяких адміністративних послуг у сфері міграції. Зокрема, оформлення (замість втраченого чи викраденого) і обмін паспорта громадянина України (у формі картки), крім оформлення паспорта громадянина України вперше, в строк не пізніше ніж через 20 робочих днів коштує 87 грн, не пізніше ніж за 10 робочих днів – 174 гривень. Оформлення (зокрема замість втраченого або викраденого) і обмін паспорта громадянина України для виїзду за кордон з дня оформлення заяви-анкети в строк не пізніше ніж через 20 робочих днів – 253 грн, а не пізніше ніж через сім робочих днів – 506 гривень. Оформлення та обмін проїзного документа біженця в строк протягом 15 робочих днів з дня звернення заявника про отримання документа коштує 156,46 грн, посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон в строк протягом 15 робочих днів – також 156,46 гривень. Оформлення та обмін посвідчення біженця, крім оформлення вперше, у строк протягом 15 робочих днів – 116,34 гривень. Також оформлення обміну посвідки на проживання протягом 15 робочих днів із дня прийняття документів, передбачених законодавством, – 253 грн, посвідки на тимчасове проживання – 156,46 гривень. Оформлення та обмін картки мігранта протягом 10 робочих днів – 137,8 грн, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, крім оформлення вперше, протягом 15 робочих днів – 116,34 грн, проїзного документа особи, якій надано додатковий захист, протягом 15 робочих днів – 156,46 гривень.

Світлана ДЕЙЧУК

Радіо співає українською

Набув чинності закон про квоти на українські пісні в радіоэфірі, який зобов'язує радіостанції транслювати в ефірі не менш ніж 35% україномовних творів. Президент України Петро Порошенко, коментуючи цю подію на власній сторінці в соціальній мережі зазначив, що вже сьогодні кожна четверта пісня на українському радіо буде українською мовою. Документ, який вступив у дію передбачає введення норми, згідно з якою частка пісень державною мовою має становити не менш ніж 35% від загального часу звучання пісень протягом доби, а також протягом часових проміжків з 7:00 до 14:00 і з 15:00 до 22:00. Крім того, визначено, що під час здійснення радіомовлення телерадіоорганізації повинні забезпечувати частку пісень державною мовою, зокрема, не менше 35 відсотків від загального обсягу пісень поширених протягом доби. Трохи меншу квоту мають ті радіостанції, які програють в ефірі не менше 60 відсотків пісень на мовах Євросоюзу. Для таких телерадіоорганізацій квота україномовних пісень становить 25 відсотків.

Сергій ПОЛЩУК

незламні

Відповідальність за чужі долі

Президент України Петро Порошенко провів зустріч із командою українських військових, які брали участь у щорічному марафоні морських піхотинців США у Вашингтоні. Під час розмови ветерани висловили ініціативу щодо заснування офісу Уповноваженого Президента з надання допомоги в реабілітації українським військовим, котрі отримали поранення в зоні проведення АТО.

Андрій КУЧЕРОВ

Петро Порошенко підтримав ініціативу і запропонував очолити у майбутньому цю структуру санітарному інструктору медичної роти 128 окремої гірсько-піхотної бригади ЗСУ Вадиму Свириденку, який отримав поранення та в результаті обмороження втратив кінцівки.

«Я особисто бачив новину про вашу участь у цьому марафоні і в цей момент пишався своєю країною. Я був дуже гордий за наших воїнів, які на весь світ продемонстрували мужність, здатність долати труднощі та потужну силу духу», – звернувся до учасників зустрічі Глава Держави. «Це не просто ваша перемога. Це той приклад, на якому мають виховуватися десятки, сотні, тисячі наших воїнів, які пройшли АТО, не зламалися і демонструють потужну віру в життя», – додав Президент.

співробітництво

НАТО – каталізатор реформи сектору оборони

У столиці відбувся форум із теми: «Допомога НАТО: зміцнюючи безпеку та стійкість України». Його актуальність обумовлюється, зокрема, тим, що в українському суспільстві домінують очікування допомоги від Північноатлантичного альянсу переважно у вигляді постачання озброєнь.

Ірина МАСТЕЛЬ

При цьому Альянс робить величезний обсяг роботи, який не дуже помітно на перший погляд, адже він стосується структурних і функціональних змін, які відбуваються всередині української військової машини та її безпекових механізмів. Саме про таку допомогу говорили провідні європейські експерти, представники уряду та громадські діячі.

У вступному слові до учасників заходу Глава Представництва НАТО в Україні Александер Вінніков відзначив, що стабільна і міцна Україна – найкраща відповідь на російську агресію. Тож підтримка НАТО Україні – не лише політична, але й абсолютно конкретна, через практичну допомогу в реформуванні безпекового та оборонного сектору.

Голова Постійної делегації Верховної Ради України в Парламентській асамблеї НАТО Ірина Фріз наголосила, що шлях нашої держави до євроатлантичної інтеграції – безальтернативний. Затверджений на Варшавському саміті Комплексний пакет допомоги Україні з боку НАТО є безпрецедентним і відкриває реальні можливості для України демонструвати результати на шляху реформ. Офіс НАТО допо-

Петро Порошенко нагадав, що минулого року на президентському літаку Вадим Свириденко повертався з лікування у США додому в Україну: «Я був заряджений позитивом Вадима, коли ми разом летіли зі США. Це людина, яка навколо себе розповсюджує позитив» – поділилися спогадами Петро Олексійович.

Голова Української асоціації інвалідів АТО Сергій Трічкач відзначив, що Вадим Свириденко є найкращою кандидатурою на таку

посаду – за фахом він медик, фельдшер, сам проходив лікування і реабілітацію в США, тому вже знайомий із системою з середини. «Це людина, яка має досвід роботи у медичній сфері, а також він авторитетна особистість серед громадських організацій і організацій воїнів АТО», – додав Сергій Трічкач.

Розвідник-санітар батальйону спеціального призначення Східного оперативного територіального об'єднання Національної гвардії України Дмитро Фесенко зазначив, що українські військові, які проходили лікування за кордоном, мали можливість «побачити з середини зовсім іншу систему реабілітації, побудовану по-іншому у площині держави».

«Ми були у кращому центрі реабілітації США, спілкувалися зі спеціалістами. Нам готові надати інформацію й поділитися досвідом. Хотілося б цей досвід реалізувати у всеукраїнському масштабі. Ми визначилися: залишатимемося у соціальному житті держави та хочемо взяти на себе відповідальність і реалізувати подібну програму тут, в Україні», – зазначив Дмитро Фесенко.

Президент зауважив, що це також є ще одним прикладом ефективного співпраці України з країнами НАТО у напрямку надання медичної допомоги, протезування та соціальної реабілітації військових, що отримали поранення в зоні АТО. Глава Держави наголосив: українська держава також робить все для того, щоб забезпечити найбільш інтенсивну соціальну реабілітацію кожного такого військового. «На ваші плечі лягає величезна відповідальність уже не тільки за свою долю, а й за тих, хто на вас дивиться», – наголосив Петро Порошенко.

магає розбудовувати реформу сектору безпеки, встановлювати технологічну, адміністративну та ресурсну планки для подальшого розвитку сектору безпеки та оборони в Україні. Ірина Фріз повідомила, що в межах співпраці з НАТО обговорюється впровадження у Збройні Сили України нової системи управління військами, яка має назву C4ICR. Це стане справжньою революцією у вітчизняному секторі безпеки та оборони, адже вона включатиме командування, контроль, зв'язок, розвідку, спостереження і рекогносцировку у збройних силах.

Заступник Директора офісу зв'язку НАТО в Україні Марк Опгенорт повідомив, що наразі 15–20 експертів із країн Північноатлантичного альянсу працюють з військовими відомствами України, надаючи консультації з метою посилення оборонних спроможностей держави. На стратегічному рівні Офіс зв'язку НАТО разом з РНБО України готують закон про реформу сектору безпеки і оборони. Офіс зв'язку НАТО

працює над зміцненням військових спроможностей України у сфері логістики, медицини, комунікацій тощо.

Керівник Трастового фонду НАТО–Україна зі створення системи зміни військової кар'єри на професійну цивільну Крістофер Штаудт повідомив, що з грудня минулого року майже 8700 військових пройшли перепідготовку з реінтеграції до цивільного життя. Фонд також проводить серію семінарів з психологічної реабілітації для демобілізованих, у яких виникли посттравматичні розлади.

Учасники форуму дійшли висновку, що саме діяльність трастових фондів відображає конкретну допомогу НАТО в реформуванні сектору безпеки і оборони України. І що важливо, центричний підхід до допомоги, яку наразі надає НАТО через механізм трастових фондів, сприяє становленню суспільно-орієнтованої моделі розвитку держави та її сектору безпеки і оборони.

■ Колегія ДПСУ

До зими – у всеозброєнні

У всі часи охорона державних рубежів була далеко не простим викликом для найкращих і найсильніших воїнів. Не в останню чергу це пов'язано з природними факторами. Адже погоді не накажеш, а кордон повинен охоронятися 24 години на добу незалежно від пори року. Однак навіть найскладніші завдання стають цілком посильними, якщо усе передбачено та організовано заздалегідь. Тому на Колегії Держприкордонслужби, що днями відбулася у центральному апараті відомства, ключовим питанням стала готовність підрозділів до оперативно-службової діяльності взимку.

Іван КАЧУР

Найбільше уваги доповідачі приділяли виконанню завдань у районі антитерористичної операції, на адміністративній межі з АР Крим та в морі. Пріоритетними також визнані питання прикриття окремих напрямків активної протиправної діяльності, особливо в горах, оперативне реагування на зміни обстановки у зв'язку з погіршенням погодних умов та створення необхідних резервів.

Варто зазначити, що на сьогодні уже проведено серйозну роботу: підготовлено до зими усі військові містечка та котельні, проведено утеплення та сезонне обслуговування відкритих і прихованих постів спостереження, місць довготривалого несення служби, бойових модулів, бліндажів, уточнено безпечні маршрути руху прикордонних нарядів до місць несення служби, зокрема, в гірській місцевості; створено запаси паливно-мастильних матеріалів, які дадуть змогу виконувати бойові та оперативно-службові завдання попри холод і сніг. Особливий склад відомства повністю забезпечений зимовою польовою формою одягу.

Традиційно вимагають значних коштів, а головне праці і догляду, об'єкти інженерної інфраструктури. Тим не менше, здійснено їх ремонт і сезонне технічне обслуговування. Проведено підготовку автомобільної, бронетанко-

вої техніки та радіолокаційно-прожекторного озброєння до експлуатації взимку. Підготовлено командні пункти, пункти базування, кораблів та катерів до дій і зберігання в зимовий період. Заготовлені запаси провізії.

Керівникам різних рівнів Колегія визначила низку завдань, покликаних покращити умови служби вартівних рубежів і зробити його охорону надійнішою. Зокрема: продовжити роботу з органами влади щодо удосконалення ресурсного забезпечення органів і підрозділів, завершити глибоку обробку КСС на всій ділянці відповідальності, вжити заходів забезпечення фіксації ознак протиправної діяльності, а також завершити встановлення ангарів для легких патрульних літаків.

Багато питань, зокрема і сезонних, «зелені кашкети» можуть вирішити лише у взаємодії з громадськістю і колегами з інших державних інституцій. Тому на рівні регіональних управлінь та органів охорони кордону незабаром відбудеться низка координаційних нарад за участю представників державних контрольних органів і служб, органів місцевого самоврядування, територіальних підрозділів Національної поліції та Державної служби з надзвичайних ситуацій. Такі зустрічі дадуть змогу більш детально визначити на місцях особливості підготовки пунктів пропуску і контрольних пунктів в'їзду-виїзду до несприятливих погодних умов та різкого збільшення пасажиротранспортних потоків у новорічні й Різдвяні

свята; виділення на під'їзних шляхах до пунктів пропуску спеціальних стоянок та місць обігріву для учасників міжнародного руху, залучення підрозділів Національної поліції та Державної служби з надзвичайних ситуацій для надання допомоги особам, які зазнали лиха. Розглядатиметься також участь та роль органів охорони кордону і загонів Морської охорони у пошуково-рятувальних заходах на морських та річкових ділянках, забезпечення льодових провідок корабельно-катерного складу Морської охорони силами Адміністрації морських портів України.

Поряд із виконанням службових та бойових завдань, основна мета будь-якого командири – берегти життя та здоров'я своїх підлеглих. Тому Голова Державної прикордонної служби України генерал-полковник Віктор Назаренко акцентував увагу на завданні завершити поповнення запасів продовольства і паливно-мастильних матеріалів, перевірити готовність до зими місць тривалого несення служби та обігріву прикордонних нарядів, забезпечити їх необхідною кількістю дизельних або бензинових електрогенераторів, а головне – завершити інженерне облаштування позицій і укриттів для особового складу в районі АТО, на адміністративній межі з АР Крим і морському узбережжі. ■

■ ПИЛЬНІСТЬ

Врятували життя

Ярослава МЕЛЬНИК

Для військовослужбовців в/пс «Амбуків» Львівського загону той осінній день нічим не відрізнявся серед інших. Як звично, у залізничному пункті пропуску «Володимир-Волинський» чергова зміна займалася оформленням вантажного потяга, що прямував до Польщі. Десь о 13-й годині «зелені кашкети» помітили, як із кабіни машиніста виднілися язички полум'я. «Щось трапилося!..» – занепокоїлися вони. Не гаючи часу, прапорщики Олександр Парфьонов, Сергій Абрамов і сержант Роман Лоїк кинулися до місця пригоди. Коли піднялися в кабіну машиніста, серед густого диму виявили чоловіка. Сильно обпечений вогнем, він криком волав про допомогу.

Вартові кордону швидко витягли потерпілого на свіже повітря та надали першу медичну допомогу. Одночасно стали гасити пожежу. На поміч рятівникам прибула чергова зміна пункту пропуску. Із сильними опіками двадцятирічного українця у тяжкому стані доправили до обласної лікарні. ■

■ ПОПОВНЕННЯ

На Азові – новий патрульний

Маріупольський загін Морської охорони поповнився ще однією бойовою одиницею – малим катером типу UMS-1000.

Мирон СИДОР

Новий модернізований швидкісний патрульний катер призначений для несення служби на морі, річках і озерах. Його порт базування – Маріуполь.

Модель UMS-1000 дещо відрізняється від катерів цього ж проекту, побудованих для Морської охорони Держприкордонслужби протягом 2011–2014 років. Вона є їх новою модифікацією. Зокрема, катер, на відміну від раніше придбаних охоронцями рубежу

плавзасобів, має інші обводи корпусу, більшу довжину (всього 12 метрів). Для підтримання швидкості катера застосовується два сучасних водометних пристрої, що дозволяє розширити область його дії на водних ділянках з меншими глибинами.

У якості головних двигунів UMS-1000 має потужніші суднові дизелі, що дозволяє досягти швидкості до 38 вузлів. Катер також оснащений сучасним навігаційним обладнанням і засобами зв'язку. Морехідні якості дозволяють забезпечувати його рух без обмежень при штормі до трьох балів, автономність по запасах питної води і провізії – до двох діб.

Перехід катера з Бердянська до Маріуполя підтвердив, що закладені при його проектуванні та будівництві тактико-технічні характеристики досягнуті, і він буде успішно нести службу з охорони та захисту морських рубежів країни у зоні проведення АТО. ■

■ гарячі будні

Невдалий транзит

Прикордонники відділу «Новоселиця» Чопського загону на відстані 200 метрів від лінії державного рубежу виявили групу нелегальних мігрантів. Шістнадцять осіб азіатської зовнішності, з яких 12 чоловіків та 4 жінки, намагалися у незаконний спосіб потрапити за кордон. По даному факту українські прикордонники поінформували правоохоронців Словаччини та в подальшому розпочали спільні пошукові заходи. Як результат, словацькі колеги неподалік кордону затримали ще одну групу з шести чоловіків. Всі затримані документів при собі не мали, однак пояснили, що вони є громадянами В'єтнаму, Афганістану, Ірану, Індії й Пакистану та планували незаконно потрапити до країн Євросоюзу. Всі затримані на українській території порушники були доставлені до пункту тимчасового тримання Чопського загону. Тривають заходи щодо встановлення обставин правопорушення й складання відповідних процесуальних документів.

Сергій ЯКИМЕЦЬ

Брендовий контейнер

Велику кількість брендового взуття та мобільних телефонів відомих торгових марок виявили в Одесі у ході проведення спільних заходів співробітників оперативних підрозділів Держприкордонслужби та Управління захисту економіки Нацполіції. Порушення, пов'язане з контрабандним переміщенням товарів, правоохоронці виявили в порту під час реалізації оперативної інформації. Зокрема, був знайдений контейнер з вантажами, який прибув одним із теплоходів. За результатами попередньої перевірки в ньому знаходилося 7150 пар взуття, майже третина з яких – брендових марок, та 1000 мобільних телефонів. Сума оцінки виявленого товару склала близько восьми мільйонів гривень.

Людмила ТКАЧЕНКО

Продуктовий караван

Прикордонники Краматорського загону запобігли незаконному переміщенню до тимчасово неконтрольованої території партії продуктів харчування загальною вагою близько 18 тонн. Два вантажні автомобілі «Вольво» та «Век» вартівні рубежу зупинили неподалік від лінії розмежування на околиці населеного пункту Новолуганське, що на Донеччині. Під час перевірки з'ясувалося, що товар – заморожене м'ясо, риба та молочні продукти, – мав бути доставлений до міста Світлодарськ, що неподалік Бахмута. Крім того, встановлено, що продукти харчування, за попередньою домовленістю між власником і невідомими особами, спочатку переміщували до лінії зіткнення, а надалі мали переважити та іншими транспортними засобами доправити на підконтрольну бойовикам територію. На даний момент товар передано представникам Державної фіскальної служби. Попередня його вартість складає 620 тисяч гривень.

Юрій ТРУБАЧОВ

■ акценти

Гострий зір, сталеві м'язи й миттєва реакція у поєднанні із сучасними технологіями – це те, чого вимагає нинішня геополітична ситуація від охоронців державних рубежів України. Діяти потрібно наперед, адже ставки у протистоянні зі злочинним світом і російським агресором надто високі. Про те, які «ноу-хау» застосовують сьогодні у службі «зелені кашкети», які інновації планується запровадити у майбутньому та що насправді означає термін «інтелектуальний кордон», ми попросили розповісти директора Департаменту охорони державного кордону Адміністрації Держприкордонслужби України генерал-майора Анатолія Махнюка.

Спілкувалася
Ольга ПІРОШНИЧЕНКО

– Анатолію Васильовичу, термін «інтелектуальний кордон» у суспільстві, як правило, асоціюється з проектом «Європейський вал», що запроваджується сьогодні на українсько-російському рубежі. Це відповідає дійсності?

– Не зовсім, адже російський сегмент, який зараз модернізується, – лише один із напрямків нашої роботи. Серйозні зміни відбуваються й на інших ділянках. Взагалі-то термін «інтелектуальний кордон» не новий. Сьогодні у світі існує декілька інтерпретацій: зокрема, його ще називають «розумним кордоном». У нашому контексті мова йде, насамперед, про застосування прикордонниками новітніх технологій та технічних засобів. Це необхідно для того, аби, по-перше, економити ресурси і, по-друге, ефективно охороняти наші рубежі з урахуванням сучасних загроз.

Не є секретом, що злочинний світ використовує технічні новинки вже давно і доволі активно. Пригадайте, наприклад, нещодавнє затримання на українсько-румунському кордоні, де для переміщення контрабанди одночасно було задіяно три квадрокоптери. Є випадки прослуховування ефіру, збирання інформації та застосування різноманітних методів впливу на правоохоронні структури – зокрема, й на наше відомство. Реагувати на це потрібно відповідним чином. Тому «інтелектуальний кордон» – не якесь модне словосполучення. Як б сказав, це – адекватна відповідь на сучасні виклики. Головні засади викладені у нашому відомчому документі, який має назву «Концепція інтегрованого управління кордонами». Вона базується на принципах, які застосовуються в Європейському Союзі, але з урахуванням української специфіки – військових загроз на сході та півдні країни.

– Які ділянки, на Ваш погляд, вже сьогодні можна перекожливо назвати «інтелектуальним кордоном»?

– Нам не соромно за будь-яку ділянку. Відомство робить усе для того, аби кордон був надійно захищений. Утім, будемо реалістами. Для того, щоб мати «інтелектуальний кордон», – а це відповідне технічне оснащення, належна прикордонна інфраструктура, необхідна кількість мобільних підрозділів, стаціонарних засобів дистанційного контролю, безпілотних літальних комплексів тощо – потрібні серйозні ресурси. І, звичайно, час. Це не робиться за один день.

– Повернемося до «Європейського валу». Чому, на Вашу думку, стосовно нього так багато дискусій та критики?

– Потрібно враховувати, що ми фактично вперше за всю історію незалежності України системно підійшли до створення прикордонної інфраструктури на сході держави – і, природно, це не всім подобається. У пресі часто піднімаються питання стосовно облаштування українсько-російської ділянки. На мій погляд, представники різних структур та ЗМІ ще на старті проекту неправильно зрозуміли, що там насправді відбувається. Можливо, й ми зі свого

боку були недостатньо переконливими у своїх месиджах. Адже мова йде не про оборонний рубіж, а про інженерне облаштування цього сегменту. Зрозуміло, що озброєного агресора жодна стіна не зупинить.

Сьогодні 230 кілометрів ділянки рубежу у Харківській та Сумській областях вже повністю обладнано. Журналісти можуть поїхати і подивитися. Нам важливо не просто показати, що вже зроблено, а продемонструвати: таким має бути весь українсько-російський кордон. Тут ми створюємо комплекс інженерно-технічних споруд, який включає в себе ряд елементів – починаючи від відповідних перешкод і закінчуючи засобами дистанційного контролю, спостереження й комунікації, які забезпечують передачу інформації в режимі он-лайн до наших центрів управління. Не забувайте, що потрібна ще й відповідна інфраструктура, яка забезпечує мобільність підрозділів, – насамперед, дороги. Їх будівництво – дуже недешева справа, але без цього не обійтися. Ще одне важливе завдання – створення нових підрозділів, тому що існуючі – віддалені від кордону, а ділянки їх відповідальності надто великі. Ці проблеми ми зараз комплексно вирішуємо.

– Кордон з Росією не демарковано. Чи не виникне у майбутньому суперечок щодо територіальної належності збудованої інфраструктури?

– Даний аспект ми, безумовно, враховуємо. Тому проводимо заходи для точного визначення місця проходження кордону. Думаю, проблем з російською стороною не буде. Є окремі ділянки, належність яких буде вирішуватися вже в процесі демаркації. Це там, де кордон проходить через населені пункти, є певні комунікації: дороги чи залізничні шляхи.

– Чи враховуються під час будівництва системи загрози військового характеру?

– Так, ми пам'ятаємо досвід 2014-го року. Це гіркий досвід, тому в пунктах дислокації наших підрозділів і місцях несення служби передбачено будівництво необхідних фортифікацій та опорних пунктів. Якщо у нас, наприклад, є спостережна вежа, то, безумовно, біля неї повинні бути захисні споруди, щоб у разі загострення ситуації прикордонний наряд був захищеним і міг виконувати завдання. Життя та здоров'я особового складу потрібно берегти – і ми це розуміємо.

– Як планується вдосконалювати систему охорони кордону на західних ділянках?

– Що стосується західного кордону, то тут ми, насамперед, бачимо потребу в дистанційних засобах контролю. Це дуже ефективна технологія, що підтверджує досвід наших зарубіжних колег. Зокрема, словаки встановлюють камери спостереження вздовж усієї лінії рубежу – і це дозволяє їм цілодобово бачити всю картину «зеленого» кордону. Схожу систему мають і румунські прикордонники на Дунаї. Ми також плануємо запровадження подібних технологій, якщо будуть відповідні ресурси або вдасться реалізувати проекти міжнародної допомоги.

– Кордон із самопроголошеним Придністров'ям має якісь відмінності в організації охорони?

«Інтелектуальний кордон» – адекватна відповідь

– Безумовно, ми враховуємо певні ризики на цьому сегменті. Тут є інженерні споруди, розроблено відповідні плани взаємодії з іншими правоохоронними органами, зокрема й із підрозділами Національної гвардії. Фактично ми вже більше року там разом з ними несемо службу та проводимо спільні дії. Як б сказав, що це певні превентивні заходи запобігання імовірним загрозам. На сьогодні ситуація на цій ділянці контрольована. Ми володіємо обстановкою і підтримуємо належний рівень охорони.

– Чи використовуються там сучасні технічні засоби?

– Ще до початку військової агресії Росії на цій ділянці було реалізовано проект міжнародної технічної допомоги із запровадження системи оптико-електронного спостереження. Це якраз елемент дистанційного контролю, що дозволяє нам звідси, з Центру управління службою, спостерігати за ситуацією на окремих відрізках.

– Які нові технології запроваджуються або плануються до запровадження у пунктах пропуску?

– Застосовуючи термін «інтегроване управління кордоном», ми, звичайно, говоримо не тільки про «зелений» кордон, а й про пункти пропуску. Хочу поінформувати,

що сьогодні відповідно до розпорядження Прем'єр-міністра України спільно з Фіскальною службою ми опрацьовуємо нові підходи до розвитку системи пропуску осіб і транспортних засобів через державний кордон. Тестування проходитиме у «Нових Яриловичах» та «Краківці» – великих перепускних пунктах на кордоні з Білоруссю та Польщею.

По-перше, ми плануємо зони прикордонного і митного контролю розташувати в одному місці. Це дозволить подорожуючим робити одну зупинку замість двох. По-друге, перевірка буде здійснюватися без виходу з транспортних засобів. Ми об'єднаємо дві кабіни: автоматизовані робочі місця співробітників обох структур будуть розташовані поруч. Технічні рішення вже знайдено і завершується створення програмного забезпечення, яке дозволить на рівні пункту пропуску в режимі он-лайн обмінюватися інформацією. Наприклад, раніше ми вносили дані про водія та транспортний засіб і митники також. Тепер цього не буде. Очікуємо, що дана технологія дозволить суттєво спростити прикордонну та митну процедури і пришвидшити оформлення.

– Коли стартує проект?

– У «Нових Яриловичах» дані технології ми запровадимо для тестування вже цього місяця. Наступним буде «Краковець». Побачимо пере-

«Кордон» – сучасним викликам

ваги та недоліки. Оскільки такі нововведення потребують значних ресурсів, розробимо відповідний графік, щоб усе відбувалося поетапно. Поступово за такою схемою працюватимуть й інші пункти пропуску. Це європейський підхід, і гадаю, наші громадяни та іноземці це оцінять. Безумовно, підходи будуть різними по окремих ділянках. Зокрема, на українсько-російському кордоні з урахуванням ризиків будуть інші технології.

Додам, що у нас серйозні задуми і стосовно переходу від паперового до електронного контрольного талону. Також маємо інновації, які плануємо застосувати стосовно перевірки осіб, котрі прямують автобусами. Також є нові розробки щодо контролю вантажних транспортних засобів.

– Які нові підходи запроваджуються в охороні морських рубежів?

– Охорона морської ділянки також передбачає інтегрований підхід. І сьогодні ми розвиваємо три його головні компоненти: береговий, морський і повітряний. Наразі ми дуже активно працюємо по Азовському морю, адже це найбільш загрозливий напрямок. Нинішнього року завершується будівництво першої сотометрової вежі, оснащеної всіма засобами спостереження: радіолокаційним, тепловізійним та відео. Це забезпечить цілодобовий всепогодний моніторинг, який передбачає своєчасне виявлення

цілей різного типу – малих, середніх та великих – і передачу інформації на пункти управління. У найближчій перспективі плануємо побудувати ще декілька таких веж. Кошти на це потрібні значні, але це дозволить нам фактично повністю «закрити» Азов і, відповідно, змінити систему охорони цієї ділянки. Зокрема, в районах, наближених до зони АТО, прикордонники виконуватимуть завдання, що передбачають, зокрема, й участь у протидесантній обороні.

– Товаришу генерал, розкажіть, будь ласка, про морську ділянку, яка межує з Кримом?

– Окремо варто сказати про Сиваш. Адмінмежа з тимчасово окупованим півостровом проходить по Сивашській затоці і затоках, які межують з перешийком. Це мілководдя. Тому ми тут наразі застосовуємо катери на повітряній подушці. І одним із наших першочергових завдань є заміна їх на нові й більш сучасні. Також плануємо встановити вежі, щоб вести цілодобове спостереження. Ну і, безумовно, – прикриття сухопутних ділянок. Наразі службу тут організовано фактично як у районі проведення АТО, тому що окупаційні війська маневрують у цьому районі практично щодня. Буває, що ми фіксуємо за день до десяти прольотів російських гелікоптерів уздовж адмінмежі, активно застосовуються безпілотники, розвідувальні комплекси тощо.

– Чорне море є спільним для шести країн, три з яких – члени НАТО. Відповідно безпека цього регіону – об'єкт посиленої уваги світового співтовариства. Як прикордонне відомство виконує тут свої завдання із захисту економзони та територіального моря?

– Що стосується акваторії Чорного моря, ми наразі тісно співпрацюємо з американськими колегами. Є відповідний проект, який передбачає модернізацію наших постів технічного спостереження. Це нові радіолокаційні станції, засоби тепловізійного та відеоспостереження, а також обробки інформації. Проектом також передбачено встановлення спостережних веж та обладнання їх відповідними засобами. Завдяки модернізації інформація надходитиме у Центр управління службою – територіальний чи регіональний – і, відповідно, замикатиметься в єдину систему. Ми також маємо спільний проект з ВМС України, що передбачає інтеграцію двох наших систем спостереження та контролю за обстановкою у Чорному морі в одну спільну. У нас різні завдання, які не дублюють одне одного. Вже є відповідні домовленості та спільні накази, створено робочу групу. Сподіваємося, що цей проект якомога швидше перейде від етапу планування до практичної реалізації.

– Чи є якісь зрушення у вирішенні питань оновлення корабельно-катерного складу?

– Сьогодні на озброєнні відомства є кораблі і катери, які необхідно модернізувати, а деякі замінити на нові. Це досить складне завдання, оскільки воно потребує серйозних капіталовкладень. Держприкордонслужбу внесено до Програми розвитку озброєння і техніки Збройних Сил України, якою передбачено ресурси на модернізацію нашого флоту. Також ми сподіваємося на допомогу в оновленні корабельно-катерного складу від наших зарубіжних колег. Наразі на заводі «Ленінська кузня» завершено будівництво нового катера, який передано на озброєння Маріупольському загону Морської охорони. За свідченням експертів, це дуже хороша техніка. За необхідності, на катері може бути встановлено броньовий захист, який додається в комплекті. Під час випробувань на Дніпрі на ньому «видали» 38 з половиною вузлів – це приблизно 70 кілометрів на годину.

– У багатьох країнах правоохоронні структури мають спеціальні підрозділи, покликані швидко й ефективно протидіяти злочинцям. Для нас це також дуже актуально. Як проходить підготовка прикордонних спецпризначенців та формування відповідних підрозділів?

– Упродовж останніх двох років ми активно розбудовуємо вертикаль підрозділів спеціального призначення. Насамперед, це наш мобільний загін, дислокований у Києві. Нещодавно завершився тривалий спецкурс, який проходили американські експерти прикордонного патруля БОРТАК і фактично увесь особовий склад підрозділу пройшов дуже серйозну спеціальну підготовку. До речі, цей курс було побудовано так, що кожен із наших військовослужбовців міг у будь-який час заявити, що він виходить з програми. Адже навантаження – і фізичні, і психологічні – були дуже високими.

– Хтось відмовився?

– Усі без винятку завершили курс та отримали відповідні сертифікати. Сьогодні це правоохоронці, які мають хорошу підготовку для виконання особливих завдань. Вони добре оснащені та фактично не поступаються у професіоналізмі своїм зарубіжним колегам. Наразі частина нашого підрозділу починає підготовку спеціальних дій на воді – це ще один щабель у підвищенні кваліфікації. Таким чином, ми йдемо до того, щоби

мати підрозділ, готовий виконати будь-яке завдання, навіть найскладніше.

– Минулого тижня у міжнародному аеропорту «Бориспіль» відбулися спільні навчання спецпідрозділів Держприкордонслужби та Національної поліції. У чому їх особливість?

– Це були перші навчання з проведення спільної операції із затримання транскордонних злочинців. У них брали участь спецпідрозділи КОРД і ДОЗОР, які пройшли двотижневу підготовку за участю американських спеціалістів із підрозділу FAST. Операція відбулася 2 листопада у терміналі «F». Ми самі розробляли її план, схеми проникнення у приміщення та охорони території. Учасники не знали наперед сценарію. Була навчальна обстановка і завдання – затримати правопорушників. Крім цього, спецпризначенці звільняли заручників, виявляли вибухові пристрої та інші предмети. Наступного дня для всіх зацікавлених відбулася презентація окремих елементів цієї спецоперації, оскільки показати її повністю від початку до кінця неможливо. Є певні речі, які ми не можемо оприлюднювати.

– Є у відомстві й інші спецпідрозділи. Які завдання ставляться перед ними?

– Наприклад, відділи «С», які є в кожному регіональному управлінні. Частково ми вже провели підготовку їхніх фахівців на базі одного з армійських спецпідрозділів. Це були навчання штурмових груп.

Крім цього, у нас кожен загін має мобільну заставу, здатну оперативного реагувати на зміни обстановки та посилювати ділянку. Це дозволяє нам збільшити глибину охорони і діяти автономно. Наприклад, коли ми надсилаємо у певний сектор одразу 10–15 мобільних груп на автомобілях, вони працюють в абсолютному автономному режимі. Бійці мобільних застав можуть бути сформовані у розвідувально-пошукові групи. Тут важливий елемент раптовості, який дуже неприємний для правопорушників.

– Анатолію Васильовичу, чи використовуються мобільні підрозділи для посилення східної ділянки кордону та лінії розмежування у зоні проведення АТО?

– Основне спрямування діяльності мобільних підрозділів – правоохоронне. Безумовно, у разі загострення обстановки вони можуть і будуть застосовані для посилення східної ділянки, але головне їх призначення – протидія правопорушенням: кримінальним та адміністративним. Що стосується виконання бойових завдань, то це компетенція прикордонних комендатур швидкого реагування. Три з них вже розгорнуто, плануємо створити ще дві. Це зовсім інша структура та інше озброєння. Наші ПКШР мають важку зброю, в тому числі й протитанкову та артилерійську.

– І останнє запитання. Як відомо, дуже ефективним у роботі правоохоронних та військових органів є використання БПЛА. Які безпілотники є сьогодні на озброєнні Служби?

– Безпілотні літальні апарати, які ми використовуємо, переважно отримано від волонтерів та в рамках міжнародної технічної допомоги. Звичайно, вони допомагають, однак за багатьма параметрами не відповідають нашим потребам. Наразі ми хочемо, щоб у нас кожен мобільний підрозділ мав на своєму озброєнні хоча б один мобільний комплекс безпілотників. Він включатиме щонайменше два БПЛА і базову станцію для керування. Сподіваюся, до кінця року нам вдасться закупити за державні кошти п'ять таких комплексів. Відповідні процедури вже на стадії завершення. Зараз ми організуємо підготовку персоналу для їх застосування на базі нашого навчального центру в Оршанці. І це, я скажу, буде суттєве посилення охорони кордону. ■

■ ВИШКІЛ

У терміналі «F» аеропорту «Бориспіль» відбулася фінальна фаза спільних навчань підрозділу особливого призначення КОРД Національної поліції і Десятого окремого загону оперативного реагування (ДОЗОР) Держприкордонслужби України. Курс планування операцій для українських спецпризначенців проводили експерти спецпідрозділу FAST Адміністрації боротьби з незаконним обігом наркотиків Департаменту юстиції США. Оцінити успіхи наших «спеців» прибули Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман, міністр внутрішніх справ Арсен Аваков, Голова Державної прикордонної служби України генерал-полковник Віктор Назаренко, Голова Національної поліції України Хатія Деканоідзе, а також Надзвичайний та Повноважний Посол США в Україні Марі Йованович.

ДОЗОР – кошмарний сон наркомафії

**Володимир ПАТОЛА,
фото Валерія ОЛІЙНИКА**

Міжнародне злочинне угруповання планує передати через свого лідера п'ять мільйонів доларів США для оплати контрабандних нарकोшляхів російської мафії. За оперативною інформацією, зустріч лідерів транснаціональних злочинних організацій відбудеться у терміналі «F» Міжнародного аеропорту «Бориспіль». До «специфічної компанії» повинен приєднатися особливо небезпечний торговець зброєю, але детальної інформації про нього зібрати не вдалося. Спецназу слід готуватися до найгіршого – непередбачених сюрпризів під час затримання.

Це зовсім не реклама нового блокбастера, що вийде на екрани в найближчі вихідні, а легенда навчань правоохоронців. Завдання мобільного підрозділу Держприкордонслужби: затримання ватажка російського злочинного угруповання, який прилетів чартерним рейсом у супроводі посиленої охорони. Усе складніше, ніж у бою: необхідно зберегти не лише життя воїнів, але й підозрюваних, свідків, а також докази для слідства. Події розгортаються на очах високопосадовців і журналістів.

Слід зазначити, що активній фазі передувало ретельне планування спецоперації, і штурмові групи ДОЗОРу завчасно займа-

ють вихідні позиції. Мафіозі «Мельников» з'являється в залі і ось вона, мить, яка вирішить усе. Групи блокування під прикриттям балістичних щитів не дають зловмисникам стріляти по цивільних. Інші спеці нейтралізують озброєних бандитів. «Права рука» і начальник охорони наркобарона встигає вихопити АПС та може наробити чимало біди в залі прильоту. Жодної зайвої миттєвості немає. Блискавичне рішення та одиничний постріл з автомата. Командир штурмової групи ДОЗОРу влучає у праву руку терориста. Подумки проводимо лінію, якою повинна рухатися куля, що пройшла навиліт і розуміємо: її траєкторія не становить небезпеки для інших присутніх в залі. Диявол, як відомо, криється в деталях. Спецназ враховує усе. Ці хлопці дійсно навчалися на совість.

Миттєво організовано периметр безпеки. Медик групи надає допомогу пораненому. Плечем до плеча з бійцями злочинців штурмувала вівчарка. Дисциплінована, блискавична наче сама смерть. Люди – не рівня їй за швидкістю і реакцією. Пес уміє поводитися в бою, не підставляється під кулі та не смакається під час перестрілки. Його роль стає зрозумілою, коли кінологічна група проводить огляд речей затриманих. Чотириразовий спецпризначенець відразу чує запах зброї. Безцінна властивість в умовах, де секунди можуть коштувати життя...

Зрештою, злочинці затримані, докази зібрані, пораненим надано допомогу і прак-

тична частина навчальної спецоперації плавно переходить до урочистостей.

Глава Уряду Володимир Гройсман, коментуючи побачене підкреслив, що створення спецпідрозділів, які професійно та якісно знищуватимуть будь-які загрози, – це не разовий проект, а частина цілісної реформи правоохоронної системи України, покликаної ефективно протидіяти всім злочинним викликам. За його словами, навчання, що проводять найкращі фахівці США та України, дають можливість створювати якісну систему захисту порядку в нашій державі.

– Ми всі служимо українським громадянам. І я бажаю вам бути уособленням честі, мужності, доблесті та величезної поваги кожного українського громадянина, – наголосив Прем'єр-міністр, звертаючись до спецпризначенців КОРДу та ДОЗОРу.

Під час курсу бійці опанували планування та проведення спецоперацій, якісний і своєчасний розрахунок необхідних сил і засобів відповідно до ситуації. Програма навчань складалася з теоретичного курсу боротьби з тероризмом та організованою злочинністю і тактико-спеціальної підготовки.

– Підготовка наших фахівців американськими інструкторами підрозділу FAST, відділу по боротьбі з незаконним обігом наркотиків, проходила інтенсивно і конструктивно, – зазначив командир Десятого

окремого загону оперативного реагування (ДОЗОР) Держприкордонслужби України полковник Вадим Собко. – Іноземні колеги проводили тренінги, правоохоронці разом розбирали найбільш актуальні питання. Найбільше уваги ми приділяли плануванню операцій, і тільки потім були теоретичні та практичні заняття. Сьогодні можна було побачити верхівку айсбергу – бій і результат – затримання людей, які у кримінальному світі мають великий авторитет. Хлопці показали дуже велике натхнення, бажання навчатися чогось і протягом усіх курсів підготовки були дійсно тими учнями, за яких не соромно і не страшно. Навіть наші американські друзі відзначили, що прикордонники – фахівці з великої букви, які вміють слухати, навчатися, і, найголовніше, – втілювати в життя отримані знання. Я впевнений, що нові знання та навички ми будемо застосовувати і під час несення служби на державному кордоні, і при виконанні специфічних завдань, які ставляться перед відомством.

По завершенні американські колеги зазначили, що їм сподобалося працювати з українськими спецпризначенцями. Вони й надалі будуть спілкуватися з ними та підтримувати нових друзів у справі боротьби з транскордонним обігом наркотиків. Насамкінець представники ДІА вручили учасникам курсу сертифікати, а прикордонники презентували інструкторам предмет своєї гордості – зелені берети. ■

■ народна підтримка

Чуйні серця

З першим пострілом окупанта, перші волонтери без вагань вирушили на допомогу нашим бійцям. Згодом були втрати, все більше поранених поступало до шпиталів, та водночас мов снігова лавина розростався волонтерський рух. Безумовно, ці самовіддані люди заслуговують окремої сторінки в історії нашої держави. У нинішньому номері пропонуємо читачу ознайомитися з активістами Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв (ГДП) Державного управління справами, котрі не тільки власними силами всіляко підтримували поранених прикордонників, але й стали акумулювати допомогу від усіх бажаних та передавати її тим, хто потребує цього найбільше.

Ірина МАСТЕЛЬ

Активну громадську позицію генерального директора держпідприємства ГДП Павла Кривоноса очолюють його співробітники та колеги – представники низки дирекцій, що входять до складу ГДП.

Про початок трагічних подій на Донбасі і перші втрати серед українських воєнків тут пам'ятають дуже добре. Бо саме тоді було прийнято колективне рішення – потрібно діяти. Коли машину волонтерства успішно запустили, раз за разом до благодійної діяльності підприємства почали долучатися й інші небайдужі громадяни, а зовсім скоро руку допомоги простягла й українська діаспора.

Першим до Центрального клінічного госпіталю ДПСУ відправився директор дирекції «Інпредкадри» Микола Гордієнко. На запитання чому прийняв рішення допомогти саме прикордонному шпиталю, гордо відповідає:

«Як випускник Алматинського прикордонного училища, я не з чуток знаю, що таке служба на державному рубежі. І хоча зараз працюю на цивільному поприщі, проте щороку зустрічаюся з однокурсниками, серед яких, до речі, багато вже й генералів. Весною 2014 року прикордонники першими прийняли на себе удар російського агресора. Тому вважаю своїм обов'язком патріота й громадянина підтримувати поранених хлопців у госпіталі. А таких небайдужих у нашій країні дуже багато. Єдине, чого не вистачало на перших порах, то це якісної організації волонтерського процесу».

Як тільки Микола Павлович, так би мовити, проклав стежину до прикордонного госпіталю, туди одразу ж відправилися й працівники решти дирекцій ГДП.

Начальник охорони дирекції «Інпредкадри» Олександр Левчук не без гордості розповів про доньку, котра, проживаючи в США, зуміла разом з іншими співвітчизницями заснувати благодійний фонд «Рятуймо життя разом». Ця недержавна і некомерційна організація утворилася в час, коли в нашій країні через військовий конфлікт виникла нагальна потреба у медичній допомозі бійцям і постраждалому населенню, яку держава була не в змозі надати. За півтора року своєї діяльності фонд зібрав понад 1,5 мільйона доларів

і передав на фронт для українських воїнів більш як 40 тисяч кровоспинних та інших медичних препаратів. Нині фонд продовжує забезпечувати захисників України сучасними медичними засобами, формує індивідуальні аптечки за стандартами НАТО й медичні рюкзаки із засобами екстреної допомоги.

Саме завдяки зусиллям благодійного фонду «Рятуймо життя разом» до України два роки тому прибули два сучасні польові шпиталі. Один із них передано Державній прикордонній службі, щоб у разі необхідності надати невідкладну допомогу у безпосередній близькості до лінії зіткнення.

Валентина Ткачук, завідувачка візовим сектором дирекції «Інпредкадри» є водночас і головою профспілкової організації працівників іноземних представництв. Вона активно залучала до підтримки поранених профспілку. Спочатку вони перераховували кошти на рахунок прикордонного шпиталю, а згодом взяли під опіку самих поранених. Відвідували їх часто. І, зрозуміло, щоразу не з пустими руками. Для власних потреб бійців співробітники дирекції та члени профспілки закуповували сертифікати, на рахунках яких було по одній тисячі гривень. А для того, щоб будні поранених героїв урізноманітнювалися, не лише прописаними лікарем процедурами, волонтери закупили їм планшети та комп'ютер.

Із кожним своїм візитом до шпиталю працівники держпідприємства «Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв» все ближче знайомилися з прикордонниками. Валентині Ткачук запам'ятався прикордонник Рустам. Коли у палаті з'явилися відвідувачі, він незмінно лежав, дивлячись у білу стіну. Волонтери знали, що хлопцеві довелося нелегко – у такому молодому віці – 20 років, він почув страшний вирок – не зможе ходити. Валентина Олександрівна знала його історію, та все ж не полишала надії знайти до хлопця підхід. З тих пір минуло чимало часу. І ось сьогодні вона розповідає, що нещодавно спілкувалася з Рустамом, і він радісно їй повідомив, що у нього все гаразд і зараз у своєму рідному Мукачеві займається ремонтом.

Пані Валентина не посміла запитати чи став він на ноги, адже це дуже мало ймовірно, але відмітила, що колись замкнутий до навколишнього світу чоловік сьогодні просто почав повноцінно жити. Найближчим часом Валентина Олександрівна планує навідатися до нього в гості та нарешті познайомитися з сім'єю, про яку так багато чула.

Колектив ГДП може розповісти ще про багатьох поранених вартових рубежу. Кожен із них уже встиг стати для волонтерів своїм. І нехай вони не знають, як сьогодні склалося життя багатьох із тих хлопців, але ветерани АТО, без сумніву, пам'ятатимуть цих чуйних і розуміючих волонтерів, котрі на кожне свято навідувалися з гостинцями і дарували новомодний девайс, через який можна було дізнатися, як справи у тих, хто залишився далі боронити рідний рубіж. ■

■ шефство

«Омега» виховує чемпіонів

Уже декілька років поспіль правоохоронці Північного регіонального управління ДПСУ є шефами військово-спортивного клубу «Омега». Його вихованці не тільки завжди беруть активну участь у патріотичних заходах охоронців рубежу, а й разом із ними здобувають військові ази в польових умовах.

Віктор ВИРВА

Особливу увагу в «Омезі» приділяють військово-спортивному багатоборству. Досягненням юнаків підшефного клубу, очолюваного Валентином Романчуком,

можна тільки радіти. Так, в останні дні жовтня відзначився п'ятнадцятирічний спортсмен Микита Величко, який минулого року виборов звання чемпіона України та чемпіона світу з військово-спортивних багатоборств. Цього разу він здобув два перших місця на Кубку Європи з бойових мистецтв Kong Sao, що проходив у Польщі. Між іншим, у змаганнях брали участь 160 спортсменів із шести країн світу.

Тепер за результатами змагань Микиті надано честь представляти Житомир та Україну на чемпіонаті світу з цього виду спорту, який має відбутися в Чехії у травні наступного року.

Поряд з Величко, за словами керівника та тренера спортивного клубу, стоять й інші юнаки, що в різні роки виборювали перемоги з рукопашного бою у своїх вікових категоріях. Це Роман Петрук – дворазовий чемпіон світу та дворазовий чемпіон України;

Євгеній Марущак – чемпіон світу, триразовий чемпіон України; Дмитро Білоусов – срібний призер чемпіонату світу, триразовий чемпіон України; Єгор Бабич – призер чемпіонату світу, чемпіон України; Антон Колесник – срібний призер чемпіонату України; Михайло Семашкевич – срібний призер чемпіонату України по ММА (змішані єдиноборства) та срібний призер чемпіонату України з рукопашного бою.

Займаються у військово-спортивному клубі «Омега» і початківці, які згодом також зможуть показати не гірші результати, упевнений їхній тренер. Поділившись планами роботи клубу на майбутнє, Валентин Романчук підкреслив, що дружба із «зеленими кашкетами» приносить свої результати. Багато хто з юнаків серйозно міркує про вступ до Національної академії Держприкордонслужби України, щоб пов'язати своє життя з непростю професією охоронця рубежу. ■

■ День української писемності та мови

«Українці – давній народ, а мова їхня
ще більш всеосяжна і багата, ніж фарси,
китайська, монгольська та всякі інші».

Бєлія ЧЕЛБЕБ, видавничий директор, бослов,
мандрівник і письменник Османської імперії
17 століття.

Наша мова – голос
української душі

9 листопада ми відзначаємо День української писемності та мови. А за православним календарем це – день вшанування пам'яті преподобного Нестора-літописця – основоположника української писемності.

Світлана ДЕЙЧУК

НАЙБІЛЬШИЙ
СКАРБ ЛЮДСТВА

Одним із найбільших винаходів людства було письмо. Адже саме завдяки написаному слову люди збагнули світ і своє місце в ньому.

Формування українського народу та його мови почалося приблизно з середини I тисячоліття н. е. й розтягнулося на кілька століть. Проте тим рубежем, від якого українська мова виступає з усіма характерними мовними особливостями, що становлять її специфіку, був приблизно кінець XI – початок XII століття. Найдавніша пам'ятка українського рукописного мистецтва належить до середини XI століття. Це широковідоме в науці знамените Остромирове Євангеліє 1056–1057 рр. – шедевр вітчизняної та світової культури книги.

Понад тисячу років тому брати Кирило і Мефодій створили на основі староболгарської мови азбуку і почали розповсюджувати її між слов'янами. Це поклало початок розвитку писемності і культури всіх слов'янських народів. У 1113 році з'явилася славнозвісна праця печерського Нестора «Повість временних літ».

Сучасна українська літературна мова пов'язується з конкретною датою – виданням «Енеїди» Котляревського 1798 року. Знаменита поема стала першим друкованим твором, написаним живою народною мовою.

Відродження української літератури й мови прийшло з творчістю великих майстрів слова Г. Сковороди, І. Котляревського, І. Франка, Л. Українки, І. Квітки-Основ'яненка, Є. Гребінки, П. Гулака-Артемовського і особливо Тараса Шевченка.

Шевченкова мова – зразок найшляхетнішої уваги творця до народного слова. Саме тому Кобзар став основоположником нової української мови. Він відтворив чудовий

мелос української мови, пісенний її лад і багатство образних засобів.

З ІСТОРІЇ

Традиційне твердження про Київську Русь як колиску трьох східнослов'янських народів не має під собою реального наукового ґрунту – історики вважають його ідеологічною вигадкою. Сама Україна тоді звалася «Руссю», а Росію у нас тоді звали Московією. Назва ж «Україна» була лише крайовим топонімом, яким називали прикордонні з Диким Полем землі – козацькі території. Вона й означала, власне, «кордон», а не «окраїну». Московити ж намагалися звести назву Україна до «країна», країна Росії, якої тоді і в помині не було. Україна – від край.

Якщо вже ми з нашим «старшим братом» споконвіку «колисалися» в «спільній колиці», то де ж його бодай один доказ походження колядки чи щедрівки, збереженої з тих давніх пір? Тож чи є у нього писанка або хата, обмашена глиною? А в народі, що жив у ті прадавні часи на нашій землі, глина вважалася сакральним матеріалом, який виконував берегові функції. Відтак слідів «старшого брата» в нашій прадавній колиці ми не помітили. Тож і про походження української мови від російської говорити нема про що...

ДУХОВНА
СКАРБНИЦЯ

З раннього дитинства чуємо ми рідну мову з матусиною колісковою, з бабусиною казкою із захоплюючими й незабутніми сюжетами. Саме вони відкривають кожному безмежний і прекрасний світ.

Українська мова – мова української нації. В ній тисячолітня історія нашого народу – історія тяжка, кривава, зі злетами й падіннями, осяяна духом свободи та незалежності України, бо ж український народ віками змушений був із зброєю в руках оборонятися і відстоювати своє право на вільне життя. Тому в українській мові ми відчуваємо брязкіт схрещених шабель козаків, запозятих січових стрільців, мужніх юнаків-лицарів, які смертю хоробрих загинули під Крутами, відчайдушних воїнів УПА, а також наших сьогоденних бійців АТО, які мужньо відстоювали незалежність на Донбасі.

Мова наша – це золотий запас голосу душі народної, з якого виростаємо, яким живемо і завдяки якому маємо велике право та гордість іменуватися українським народом. ■

■ зірки на погони

від 07 листопада 2016 року №1111-0с
полковник
по Адміністрації Державної прикордонної служби України
підполковнику **СІНКЕВИЧУ Кирилу Борисовичу**
по Західному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України
підполковнику **ТКАЧУКУ Юрію Володимировичу**
підполковник
по Східному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України
майору **КОНЯХІНУ Сергію Олександровичу**
майору **БАЙДИЧУ Леоніду Леонідовичу**
майору **ХУДЯКОВУ Валентину Володимировичу**
по Головному центру зв'язку, автоматизації та захисту інформації Державної прикордонної служби України
майору **КОВАЛЬЧУКУ Віталію Олександровичу**

капітан 2 рангу
по Східному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України
капітану 3 рангу **КРАВЧЕНКУ Олександр Сергійовичу**
майор
по Окремому контрольно-пропускному пункту «Київ» Державної прикордонної служби України
капітану **МЕЛЬНИКУ Валентину Васильовичу**

від 08 листопада 2016 року №1114-0с
підполковник
по Окремому відділу внутрішньої безпеки по Азово-Чорноморському регіональному управлінню Державної прикордонної служби України
майору **ЦЕХМАЙСТРУКУ Андрію Леонідовичу**

Управління
кадрового менеджменту АДПСУ

■ спорт

Волиняни – кращі!

В Одесі пройшов чемпіонат Державної прикордонної служби України з волейболу. Боротися за звання найкращих волейболістів відомства до Південної Пальмири прибуло дев'ять команд із різних куточків нашої держави.

Олег ЛИЧКОВСЬКИЙ

Протягом чотирьох днів одесити стали свідками безкомпромісної боротьби на волейбольному майданчику спортивного комплексу «Динамо». Причому з кожним днем турніру на спортивній арені ставало все гарячіше. Бійцівський азарт і бажання перемогти спонукали гравців до видовищних комбінацій та злагодженої роботи. Команди активно вивчали слабкі й сильні сторони опонентів і постійно корегували тактику своєї гри. Капітани брали таймаут, аби розставити необхідні акценти, а іноді, у спірних моментах, навіть емоційно апелювали до суддів. Одним словом, ніхто не хотів поступатися, і запекла гра точилася буквально до останньої подачі. Втім, завжди перемагають сильніші.

Так у поєдинку за 3 місце змагалися команди Харківського прикордонного загону та ОКПП «Київ». І тут впевнена перевага була на стороні киян, які й здобули бронзові медалі.

Під час фінальної гри, у якій зішлись команди Луцького та Ізмайльського загонів, тривала справжня спортивна баталія. Неабиякі емоції виривали як на волейбольному майданчику, так і серед глядачів. У результаті запеклої боротьби команда Ізмайльського загону поступилася волинянам, які й стали переможцями турніру.

– Я вже вдруге на таких змаганнях і скажу вам відверто, що прикордонники дійсно дивують своєю професійною грою у волейбол. Очевидно, що хлопці регулярно тренуються, підтримують фізичну форму. А також удосконалюють навички. Це дуже добре! Ми залюбки завітаємо і на наступний чемпіонат, – ділиться своїми враженнями один із глядачів Леонід Кузнецов.

Під час церемонії нагородження, крім традиційних медалей, відзнаки отримали майор Вадим Богонос (Луцький прикордонний загін), якого визнано найкращим гравцем чемпіонату, та представник Кінологічного навчального центру старший прапорщик Віталій Тимочко як один із найстарших та найдосвідченіших гравців. ■

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Видається
з липня 1943 року

Прикордонник
України

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Головний редактор
Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Черговий по номеру
Андрій КУЧЕРОВ

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення:
Наклад: 4150 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтінська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net